

УДК 342.9

DOI 10.32782/2663-5666.2024.1.12

ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ ОРГАНАМИ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ В УМОВАХ ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Вступ. За останнє десятиліття спостерігається швидке зростання кількості взаємопов'язаних соціальних, екологічних, економічних і геополітичних криз, включаючи зміни клімату, пандемію COVID-19 та незаконну збройну агресію Російської Федерації проти України, більшість із яких мають транскордонний або глобальний характер, охоплюють численні рівні та сфери відповідальності. Постійне поширення цих проблем може підірвати довіру громадян до владних структур та посилити вразливість суспільства та економіки. Уряди країн Організації економічного співробітництва та розвитку (OECD), демократичні системи загалом в умовах криз намагаються реагувати масштабно та швидко.

З 2016 року урядом України було розроблено та впроваджено достатню кількість реформ у сфері публічного адміністрування, щоб забезпечити його відповідність європейським стандартам. Реалізація Стратегії реформування державного управління до 2021 року продемонструвала належне виконання, досягнувши 57% встановлених цільових показників і завершивши 87% запланованих дій до кінця 2021 року [1]. Відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, нова Стратегія реформування державного управління на 2022-2025 роки та План заходів [18] до неї ґрунтуються на спільних цінностях, таких як дотримання демократичних принципів, верховенстві права, належному врядуванні. Українська держава не лише успішно впоралась з викликами в сфері адміністративних послуг в умовах збройного конфлікту, а й продемонструвала адаптованість низки послуг до безпекових викликів, їх беззаперечну корисність в умовах мирного стану.

Проблематика дослідження системи надання адміністративних послуг органами публічної адміністрації була предметом наукових розвідок таких вітчизняних вчених, як В.Б. Авер'янов, М.М. Андріїв, І.В. Арістова, М.О. Баймура-

тов, Ю.М. Жук, Я.В. Журавель, Т.О. Карабін, Т.О. Коломоєць, Д.М. Кушнір, Р.І. Стадник, В.П. Тимошук О.Г. Циганов та інші. Відзначаючи беззаперечну позитивну роль вказаних науковців у дослідженні зазначеного питання, акцентуємо увагу на актуальності та необхідності багатоаспектного розгляду особливостей надання адміністративних послуг органами публічної адміністрації в умовах дії правового режиму воєнного стану в Україні.

Метою дослідження є визначення особливостей соціально-політичних реалій надання адміністративних послуг органами публічної адміністрації в умовах дії воєнного стану та їх правового регулювання; з'ясування ступеня раціональності здійснення публічного адміністрування шляхом цифровізації суспільних відносин як основи забезпечення безпеки посадових осіб та населення під час надання адміністративних послуг за допомогою цифрових та правових інструментів.

Виклад основного матеріалу. З початку війни 24 лютого 2022 року публічне управління в Україні продовжувало функціонувати як на національному, так і на місцевому рівнях, незважаючи на суттєві виклики. З 15 березня 2022 року кількість доступних публічних послуг поступово відновлюється: з майже 2300 послуг лише 28 повністю недоступні [4]. Крім того, розроблено десятки нових видів послуг, які відповідають потребам громадян у воєнний час (фінансова допомога, інформація про війну тощо). Численні адміністративні послуги, включно з реєстрацією бізнесу, були адаптовані до обставин і спрощені під час війни. Портал онлайн-сервісу ДІЯ продовжує працювати і зареєстрував 1,5 мільйона щоденних взаємодій між громадянами та державою [4]. Електронна система закупівель ProZorro, яку багато хто вважає однією з найкращих електронних систем закупівель, продовжує забезпечувати прозорість, публікуючи інформацію про публічні контракти, укладені під час війни.

Досліджуючи особливості функціонування системи надання адміністративних послуг органами публічної адміністрації в умовах дії правового режиму воєнного стану варто виділити наступні групи викликів/загроз, що виникли в ході військових дій і залишатимуть свій вплив у повоєнний період.

Безпекові загрози охоплюють сферу діяльності органів публічної адміністрації в межах реагування на виклики воєнного часу та оперативного регулювання різних сфер, включаючи обмеження діяльності або її неможливість окремих органів державної влади та місцевого самоврядування на окупованих територіях або територіях активних бойових дій; перерозподіл коштів на забезпечення оборони країни, що призводить до зменшення фінансових ресурсів для функціонування системи публічного управління; створення механізмів передислокації окремих органів державної влади та місцевого самоврядування для забезпечення безперервності їх діяльності; забезпечення безпеки в організації роботи, в тому числі через посилення здатності дистанційного керування; формування та затвердження алгоритмів дій працівників органів публічної адміністрації у різних безпекових ситуаціях. Варто зазначити, що державні службовці, посадові особи органів місцевого самоврядування самостійно приймали рішення щодо переїзду, виїзду за кордон чи повернення з моменту дії воєнного стану. Лише у квітні 2022 року було прийнято Постанову Кабінету Міністрів України № 440 «Деякі питання організації роботи державних службовців та працівників державних органів у період воєнного стану», яка встановлює можливість дистанційної роботи для працівників, які перебувають на території України за погодженням керівника та у разі наявності організаційних і технічних можливостей, та унеможливує роботу державних службовців, працівників органів державної влади та місцевого самоврядування за межами України (окрім випадків службового відрядження) [6].

Організаційні виклики, передусім, передбачають зміну системи правил та процедур, в яких повинні були швидко адаптуватися надавачі адміністративних послуг. З початку війни уряд ухвалив численні нормативно-правові акти, що регулюють надання адміністративних послуг під час війни. Більшість із них було прийнято протягом другого місяця військового вторгнення в Україну, коли стало зрозуміліше, на які умови потрібно звернути увагу та як має

виглядати нова система. Продовження термінів або зміна процедур надання адміністративних послуг було одним із перших урядових рішень. Наприклад, було внесено оперативні зміни до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил перетинання державного кордону громадянами України» від 27.01.1995 № 57 [13], що дозволили виїзд за кордон із внутрішнім українським паспортом (ID-карткою) без необхідності отримувати окремий паспорт для виїзду за кордон; дітям дозволено виїжджати за межі країни з одним із батьків без пред'явлення нотаріально завіреного дозволу другого з батьків; внесено зміни до порядку оформлення документів, що посвідчують особу, щодо спрощення їх видачі. Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану» від 06.03.2022 № 209 [5] з'явилося право безоплатно розпочати підприємницьку діяльність після подання декларації про господарську діяльність у довільній формі, без отримання дозволів, ліцензій чи інших результатів надання державних послуг; упорядковано митне обслуговування ввезення гуманітарної допомоги та автомобілів; медичні свідоцтва про народження можуть бути видані на простому аркуші паперу (не потрібно використовувати папір зі спеціальним дизайном та захистом) тощо. Також варто зазначити, що під час війни уряд не мав часу чи ресурсів для створення нових установ для надання послуг, тому було прийнято рішення покласти окремі завдання на існуючу адміністративну мережу: розширено коло органів, уповноважених реєструвати внутрішньо переміщених осіб (реєстрація стала можливою в підрозділах соціального захисту населення, центрах надання адміністративних послуг та органах місцевого самоврядування), окремі реєстраційні повноваження були передані Міністерству юстиції України.

Недостатнє фінансування бюджетів та державних програм, необхідність збереження та розвитку людського капіталу, необхідність узгодження дій щодо керування ресурсами, спрямованими на повоєнну відбудову держави і проведенням реформ для подальшого руху в Європейський Союз, відповідальність та звітування перед власними громадянами та іноземними фінансовими та політичними партнерами з приводу виконання зобов'язань щодо залученої фінансової допомоги стали ос-

новними *фінансовими викликами* для органів публічної адміністрації. В той же час, з'являються нові адміністративні послуги, які потребували додаткового правового регулювання і були пов'язані з матеріальною підтримкою, серед яких послуги щодо реєстрації пошкодженого або знищеного майна та виплати на його відшкодування [14], фінансова допомога для бізнесу на окупованих територіях, матеріальна допомога для внутрішньо переміщених осіб, відшкодування витрат тим, хто надає житло для ВПО тощо.

Міграційні виклики пов'язані з виїздом працівників за кордон, перебування на тимчасово окупованих територіях та звільнення, що загрожує втратою висококваліфікованих кадрів та зниженням кадрової спроможності системи публічної адміністрації в цілому. Спричинений цими чинниками кадровий дефіцит призводить до збільшення навантаження на тих, хто продовжує виконувати свої повноваження. Проблеми переміщення великої кількості населення як всередині країни, так і за її межами потребували правової регламентації і спричинили суттєвий попит на систему адміністративних послуг. Україна вже мала досвід правового регулювання відповідної сфери, зокрема через Закон України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України» від 21.01.1994 № 3857-ХІІ [17], Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території» № 1207-VII від 15.04.2014 року [11], який передбачає правила реєстрації місця проживання, продажу нерухомості, умови ведення підприємницької діяльності та соціальне забезпечення тих, хто проживає на окупованих територіях. Проте ряд розроблених політичних рішень у ході повномасштабної війни втратили актуальність і вимагали переоцінки.

Поділяючи думку І.В. Арістової, що «з розбудовою інформаційного суспільства в Україні зростає соціальна значущість інформаційних відносин, а отже, і необхідність їх належного упорядкування за допомогою правових засобів» [3], акцентуємо увагу на *інформаційних або цифрових викликах*, які передбачають обмеження можливостей отримувати та надавати актуальну інформацію щодо діяльності органів публічної влади та суб'єктів надання адміністративних послуг на тимчасово непідконтрольній території чи у зоні бойових дій, необхідність ефективного комунікативного супроводу проєктів відновлення країни та подальших реформ.

На початку війни серйозними проблемами стали необхідність негайно і точно обмежити або заблокувати доступ до реєстрів і даних; можливість використовувати хмарні сервіси і зберігати дані в безпечних регіонах країни або за кордоном; надійний (on- і offline) канал зв'язку між державою та кожним громадянином (для розподілу інформації та грошей); закони та нормативні акти, що забезпечують гнучкість уряду під час екстремальних ситуацій; безпечна система ідентифікації громадян, яка не обмежується наявністю єдиного документа, що посвідчує особу. Ключовою контактною точкою для взаємодії між громадянами та державою став цифровий сервіс ДІЯ – веб-портал, мобільний застосунок і бренд цифрової держави в Україні. Саме через Дію в умовах воєнного стану стало можливим використання традиційних цифрових адміністративних послуг та запущено ряд нових електронних сервісів, серед яких: *eDocument* - альтернативний документ, що посвідчує особу, відображає інформацію, що міститься у внутрішньому паспорті (ID-картці), у паспорті для виїзду за кордон або в воєнських правах; *eMalyatko* («eBaby») – послуга, що дозволяє отримати до 10 послуг, пов'язаних з народженням дитини, за 20 хвилин лише за однією заявкою; *зміна даних власника приватного бізнесу* - власники електронного бізнесу можуть змінити місце реєстрації, назву компанії та інші дані, що є повністю автоматизованим сервісом і не потребує втручання людини; *електронна декларація* - дозволяє власникам бізнесу подавати електронні декларації про підприємницьку діяльність замість того, щоб запитувати дозвіл перед відкриттям бізнесу в умовах воєнного стану; *підтвердження місця проживання* - громадяни можуть отримати довідку про місце проживання онлайн на порталі ДІЯ протягом 1 хвилини [2]. При цьому важливо наголосити, що ДІЯ суттєво врятувала ситуацію в перші дні і тижні війни, адже дозволила швидко закрити потребу виплат державної допомоги для мільйонів громадян, а також повернула інші корисні сервіси.

Принагідно зазначаємо, що в період дії правового режиму воєнного стану в Україні продовжується робота над вдосконаленням системи надання адміністративних послуг органами публічної адміністрації. Так, ключову роль у розвитку інформаційних технологій та цифровій трансформації країни в зазначений період на законодавчому рівні відіграє Національна програма інформатизації, введена в дію Законом

України «Про Національну програму інформатизації» від 01.12.2022 № 2807-IX [15], правові межі дії якої встановлені Положенням про Єдину інформаційну систему обліку Національної програми інформатизації від 27.12.2023 № 1400 [10]. Електронна інформаційна взаємодія Єдиної системи з державними електронними інформаційними ресурсами, іншими інформаційно-комунікаційними системами здійснюється засобами системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів «Трембіта» [10], яка дозволяє державним органам влади України та органам місцевого самоврядування будувати безпечну інформаційну міжвідомчу взаємодію через Інтернет шляхом обміну електронними повідомленнями між інформаційними системами. Найпопулярнішими веб-сервісами в системі «Трембіта» стали наступні: Державний реєстр фізичних осіб – платників податків; Електронна система охорони здоров'я; Державний реєстр актів цивільного стану; База даних кредитної історії; Автоматизована система виконавчого провадження.

В цілому, українська система надання адміністративних послуг, в основі правового регулювання якої є Закони України «Про адміністративні послуги» від 06.09.2012 № 5203-VI [7], «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг» від 15.07.2021 № 1689-IX [16], показала свою стійкість під час війни з точки зору безпеки реагування на нові виклики та потреби населення. Окрім вище зазначеного, окремої уваги заслуговує Закон України «Про адміністративну процедуру» від 17 лютого 2022 року [8], який запроваджує нову філософію взаємовідносин між органами публічної адміністрації та громадянами, що базується на неухильному дотриманні базових прав людини і громадянина. Зокрема, цей Закон передбачає запровадження в адміністративному порядку категорії «заінтересовані особи» та механізми захисту прав і законних інтересів таких осіб; правила неупередженості посадових осіб адміністративних органів влади та порядок їх відводу/самовідводу; обов'язок обґрунтувати свої акти та зазначити порядок їх оскарження; право особи бути вислуханою до прийняття рішення; спрощені правила представництва в адміністративному судочинстві (зокрема, без нотаріально посвідченої довіреності представника); адміністративний акт набирає чинності лише після інформування особи; визнання адміністративного акта недійсним та примусове його виконання діяти за новими правилами.

Доволі цікавим і ефективним способом впровадження Закону України «Про адміністративну процедуру» стала ціла низка заходів для допомоги державним службовцям, посадовим особам місцевого самоврядування, суддям адміністративних судів здобути необхідні знання та підготуватись до майбутніх змін, серед яких: на замовлення Секретаріату Кабінету Міністрів України створено онлайн-курс «Загальна адміністративна процедура», який розроблено у межах проекту підтримки комплексної реформи державного управління в Україні у партнерстві з Міністерством юстиції України, Національним агентством України з питань державної служби та Українською школою урядування; на порталі управління знаннями Національного агентства України з питань державної служби розміщено загальну короткострокову програму «Основи загальної адміністративної процедури»; випущено інтерактивний посібник «Закон «Про адміністративну процедуру»: загальні прозорі правила взаємодії між державою та громадянами й бізнесом» та ін.

Висновки і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. По-перше, варто відзначити постійність роботи органів публічної адміністрації всіх рівнів щодо коригування або спрощення адміністративних процедур та створення нових послуг, що стало ключовим чинником для забезпечення задоволеності потреб населення під час дії правового режиму воєнного стану, покращенні інвестиційного клімату, розвитку комунікацій, пом'якшенні впливів негативних факторів на стабільність системи публічного адміністрування в цілому. По-друге, цифровізація надання адміністративних послуг, яка розпочалася у 2019 році, довела свою ефективність як через розширення кількості каналів отримання послуг, так і через збільшення потужностей ДІІ, появи нових інформаційних сервісів, передбачених Національною програмою інформатизації України. Впровадження електронних сервісів на державному рівні полегшує життя громадян і зміцнює їх довіру до влади, демонструє високий рівень відкритості держави та орієнтацію державного управління на актуальні потреби населення. Важливим викликом залишається вдосконалення системи надання адміністративних послуг в умовах збройного конфлікту та повоєнної відбудови. Деякі інноваційні та розумні рішення, застосовані під час дії воєнного стану, за умови перегляду можуть бути адаптованими в мирний час, що забезпечить правильний баланс між принципами без-

пеки та гнучкості, які є ключовими під час війни, та принципами прозорості, громадянської участі, підзвітності та правової визначеності в процесі повоєнної відбудови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. OECD (2022), Public governance in Ukraine: Implications of Russia's war. URL: <https://www.oecd.org/ukraine-hub/policy-responses/public-governance-in-ukraine-c8cbf0f4/>

2. OECD (2023), «Executive summary», in Driving Policy Coherence for Sustainable Development: Accelerating Progress on the SDGs, OECD Publishing, Paris, URL: <https://doi.org/10.1787/d88cdb33-en>.

3. Арістова І.В. Органи публічної влади України в умовах розбудови інформаційного суспільства: методологія дослідження. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2019. Вип. № 58. Т. 1. С. 177-186.

4. Вплив війни на сферу адмінпослуг. Право в умовах війни. Квітень, 2022. URL: https://law-in-war.org/wp-content/uploads/2022/04/adminservices_war_ukr_web_08042022-1.pdf

5. Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2022 № 209. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/209-2022-%D0%BF#Text>

6. Деякі питання організації роботи державних службовців та працівників державних органів у період воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.04.2022 № 440. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/440-2022-%D0%BF#Text>

7. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>

8. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.02.2022 № 2073-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>

9. Про внесення зміни до Правил перетинання державного кордону громадянами України: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2022 № 166. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/166-2022-%D0%BF#Text>

10. Про Єдину інформаційну систему обліку Національної програми інформатизації: Постанова Кабінету Міністрів України; Положення від 27.12.2023 № 1400. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1400-2023-%D0%BF#Text>

11. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15.04.2014 № 1207-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18#Text>

12. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки: Постанова Кабінету Міністрів України; Стратегія від 05.08.2020 № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>

13. Про затвердження Правил перетинання державного кордону громадянами України: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.01.1995 № 57. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/57-95-%D0%BF#n11>

14. Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України: Закон України від 23.02.2023 № 2923-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2923-20#Text>

15. Про Національну програму інформатизації: Закон України від 01.12.2022 № 2807-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#Text>

16. Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг: Закон України від 15.07.2021 № 1689-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1689-20#Text>

17. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України: Закон України від 21.01.1994 № 3857-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3857-12#Text>

18. Стратегія реформування державного управління України на 2022-2025 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України; Стратегія, План від 21.07.2021 № 831-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-%D1%80#Text>

Мельник В.В. ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ ОРГАНАМИ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ В УМОВАХ ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Широкомасштабна агресія Російської Федерації проти України, кардинально змінила надання адміністративних послуг у країні, спровокувала потребу в адаптації існуючих або пропозиції нових способів надання адміністративних послуг, ґрунтуючись на існуючих наукових напрацюваннях, а також використовуючи положення чинних нормативно-правових актів України.

У статті здійснено аналіз соціально-політичних реалій, особливостей функціонування системи надання адміністративних послуг органами публічної адміністрації в умовах дії правового режиму воєнного стану через дослідження викликів/загроз, що виникли в ході військових дій і залишатимуть свій вплив у повоєнний період. Особлива увага приділена реформі у сфері публічного адміністрування, що спрямована на відповідність європейським стандартам.

Визначено особливості надання адміністративних послуг органами публічної адміністрації в умовах воєнного стану та їх правового регулювання. Виокремлено роль цифрових інструментів, таких як портал онлайн-сервісу ДІЯ та електронна система закупівель ProZorro у підтримці функціонування адміністративних

послуг під час конфлікту, запропоновано комплексне використання правових та інформаційно-організаційних інструментів та засобів.

Розглянуто безпекові, організаційні, міграційні, інформаційні (цифрові) виклики, з якими стикаються органи публічної адміністрації під час воєнного конфлікту в Україні.

Проаналізовано ряд нових електронних сервісів, які були запуснені в системі "Трембіта". У контексті воєнного стану, особлива увага приділяється ефективності реагування на нові виклики та потреби населення, зокрема за допомогою нового Закону України "Про адміністративну процедуру".

Доведено раціональність здійснення публічного адміністрування шляхом цифровізації суспільних відносин. Акцентовано увагу на необхідності вдосконалення системи надання адміністративних послуг в умовах збройного конфлікту та повоєнної відбудови, використовуючи правові, організаційні та інформаційні інструменти.

Ключові слова: адміністративні послуги, органи публічної адміністрації, адміністративна процедура, цифрові сервіси, правовий режим воєнного стану, загрози, правове регулювання, цифровізація, організаційні заходи.

Melnyk V.V. FEATURES OF PROVISION OF ADMINISTRATIVE SERVICES BY BODIES OF PUBLIC ADMINISTRATION UNDER THE CONDITIONS OF THE LEGAL REGIME OF MARTIAL STATE: ORGANIZATIONAL AND LEGAL ASPECT

The large-scale aggression of the Russian Federation against Ukraine has radically changed the provision of administrative services in the country, provoked the need to adapt existing or propose new methods of providing administrative services, based on existing scientific research, as well as using the provisions of current regulatory and legal acts of Ukraine.

The article analyzes socio-political realities, features of the functioning of the system of providing administrative services by public administration bodies under the conditions of the legal regime of martial law through the study of challenges/threats that arose during military operations and will leave their impact in the post-war period. Special attention is paid to the reform in the field of public administration aimed at compliance with European standards.

The peculiarities of the provision of administrative services by public administration bodies in the conditions of martial law and their legal regulation are determined, as well as the degrees of rationality of public administration through the digitalization of public relations are clarified. Challenges arising in connection with martial law are noted, and the importance of digital and legal tools in ensuring the safety of officials and the public during the provision of administrative services is also emphasized. The role of digital tools, such as the DIYA online service portal and the ProZorro electronic procurement system in supporting the functioning of administrative services during the conflict, is highlighted, and the comprehensive use of legal and informational and organizational tools and facilities is proposed.

Security challenges faced by public administration bodies during and after war are considered. The organizational challenges that became relevant for providers of administrative services during the military conflict in Ukraine are considered. The impact of migration challenges on the public administration system, including the departure of workers abroad and stay in temporarily occupied territories, is analyzed.

Special attention was paid to the digital service "Diya", which became a key point of contact for interaction between citizens and the state in the conditions of martial law. A number of new electronic services launched in the "Trembita" system were analyzed, including the State Register of Taxpayers and the Electronic Health Care System. In the context of martial law, special attention is paid to the effectiveness of responding to new challenges and needs of the population, in particular with the help of the new Law of Ukraine "On Administrative Procedure", which introduces new mechanisms for protecting the rights and legitimate interests of citizens before public administration bodies.

The rationality of public administration through digitalization of public relations has been proven. Attention is focused on the need to improve the system of providing administrative services in conditions of armed conflict and post-war reconstruction, using legal, organizational and informational tools, as well as the possibility of adapting some innovative solutions applied during martial law to peacetime.

Key words: administrative services, public administration bodies, administrative procedure, digital services, legal regime of martial law, threats, legal regulation, digitalization, organizational measures.